

Nová Doporučení SÚJB pro měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve vodě

RNDr. Ivana Ženatá, Ing. Jaroslav Vlček
Žďár n. Sázavou
květen 2009

Povinnost systematického měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů

Stanovuje zákon č. 18/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (atomový zákon)

- ve vodě dodávané k veřejnému zásobování pitnou vodou (1997)
- ve vodě balené (2002).

Podrobnosti - vyhláška č. 307/2002 Sb., o radiační ochraně, ve znění vyhlášky č. 499/2005 Sb.

Povinnost je uložena dodavatelům vody určené k veřejnému zásobování pitnou vodou a výrobcům a dovozcům balené vody.

Měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve vodě jsou oprávněny provádět pouze laboratoře, které drží povolení SÚJB k tomuto druhu měření.

Doporučení SÚJB

- Postupy, které SÚJB při plnění jednotlivých povinností dle atomového zákona označuje jako optimální.
- V roce 1998 vydal SÚJB pro oblast přírodních zdrojů Doporučení SÚJB „Metodiky měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavbách, na stavebních pozemcích a ve stavebních materiálech a vodě“.
- Doporučení bylo určeno zejména držitelům povolení k měření (měřícím laboratořím).
- Platnost 1998 – březen 2009 (pro vodu).

Nová Doporučení SÚJB – duben 2009

- Doporučení SÚJB - Měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve vodě dodávané k veřejnému zásobování pitnou vodou
- Doporučení SÚJB - Měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů v balené vodě
- Oddělena pitná a balená voda.
- Reflektují požadavky stávající právní úpravy v oblasti pitné a balené vody.
- Určena měřícím laboratořím i dodavatelům/výrobci a dovozcům.

Obsah nových Doporučení SÚJB

- Legislativa
- Odběr a úprava vzorků
- Měření vzorků
- Hodnocení výsledků
- Postup při překročení směrné nebo mezní hodnoty
- Přílohy

Odběr a úprava vzorků

- Rozlišuje se odběr pro systematické měření a hodnocení, pro nový zdroj a pro hodnocení účinnosti zařízení na odstraňování radionuklidů.
- Odebírá se 1 vzorek vody za rok (dodávané či uváděné do oběhu).
- Balená voda se odebírá v originálním obale.
- Záznam o odběru (položky – rozsah a účel rozboru, vyplnění umožní hodnocení výsledku a zpracování protokolu o měření).
- Protokol o měření (povinné položky).

Postup při překročení směrné nebo mezní hodnoty

- Určen pro dodavatele pitné vody/výrobce a dovozce balené vody.
- Popis, jak postupovat, když v měřeném vzorku je překročena SH nebo MH.
- Podrobně je uvedeno, kolik dalších vzorků vody a v jaké četnosti má být odebráno, jaká stanovení se provádějí, aby bylo možno rozhodnout, zda je v dodávané či balené vodě překročena SH nebo MH; účast SÚJB v tomto procesu.
- Pokud se prokáže překročení MH nebo SH CID, vztahují se na dodavatele pitné vody/výrobce a dovozce balené vody povinnosti AZ (nedodávat vodu, optimalizovat RO).

Přílohy

- Podklady pro odhad nejistoty měření
- Stanovení CID
- Optimalizační postupy
  - používá je dodavatel/výrobce nebo dovozce při překročení SH OAR nebo SH CID v dodávané vodě/ve vodě uváděné do oběhu.
  - vzorce a postupy pro výpočet finančního ekvivalentu rizika zdravotní újmy/rok a finančních nákladů na opatření/rok;
  - postup výběru vhodného opatření na snížení obsahu přírodních radionuklidů ve vodě
- Kontakty na SÚJB, Informace pro objednatele měření, vzor Záznamu o odběru vzorku.

Doporučení SÚJB jsou vystavena na www.sujb.cz v sekci
Dokumenty a Publikace/Publikace SÚJB

Děkuji za pozornost